

คู่มือการประเมิน

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

คำชี้แจง	หน้า
๑. คุณสมบัติของผู้เรียน ที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	๑
๒. ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก	๒
๓. สิ่งที่จะประเมินนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	๕
๔. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน	๖
๖. การตัดสินผลการคัดเลือกและขั้นตอนการจัดทำคะแนน	๒๒

คู่มือการประเมิน
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑. คุณสมบัติของผู้เรียนมีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน กำหนดคุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับการประเมิน และคัดเลือกเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานไว้ ดังนี้

๑.๑ สถานภาพทางการศึกษา

นักเรียน นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๒ - ๓ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๒ ทั้งนี้ นักเรียน นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับนั้น ๆ ต้องได้เข้าศึกษาอยู่ในระดับดังกล่าวของสถานศึกษาที่ส่งเข้ารับการประเมินเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน และไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทานระดับนั้นมาก่อน

๑.๒ ผลการเรียนรู้

นักเรียน นักศึกษา ที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือก ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษา ต้องมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

๑.๓ คุณลักษณะพื้นฐาน

การประเมินนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต้องมีคุณลักษณะพื้นฐาน ดังนี้

๑) การศึกษาเล่าเรียน นักเรียน นักศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน ตามระดับการศึกษา มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา และมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน นักเรียน นักศึกษา ต้องเป็นผู้สามารถตัดสินใจ สร้างงาน และวางระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สุขภาพอนามัย นักเรียน นักศึกษา ต้องเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพจิตดี และมีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

๔) ความประพฤติ มีคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน นักศึกษา ต้องเป็นพลเมืองดี มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ กตัญญู เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักประหยัด อดออม ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีความเป็นประชาธิปไตย มีภาวะผู้นำ และจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม นักเรียน นักศึกษา ต้องเป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักภาษาไทย มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

๑.๔ กิจกรรมและผลงานดีเด่น

การประเมินนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และการศึกษาวิชาชีพ ต้องมีการปฏิบัติกิจกรรมดีเด่น และหรือมีผลงานดีเด่นที่แสดงถึงคุณประโยชน์ต่อสังคมของตน ท้องถิ่น หรือชุมชนในวงกว้าง เป็นกิจกรรมหรือผลงานที่มีคุณภาพและแสดงออกถึงคุณธรรมความดีงาม และสร้างสรรค์ โดยกำหนดเงื่อนไขของกิจกรรมและผลงานดีเด่น ให้ใช้ผลงานตั้งแต่เข้ารับการศึกษากำลังศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ถึงวันที่เข้ารับการประเมิน

๒. ขั้นตอน...

๒. ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก

๒.๑ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๒.๑.๑ สถานศึกษา ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา ตามระดับและขนาด สถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ ๑ คน โดยแจ้งความประสงค์ขอรับการประเมินและคัดเลือก ต่อผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดและกรุงเทพมหานครที่สถานศึกษาตั้งอยู่ พร้อมแนบแบบขอรับการประเมินนักเรียน นักศึกษา และแผนที่การเดินทางไปสถานศึกษา

๒.๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ดำเนินการเสนอรายชื่อนักเรียน นักศึกษา จากสถานศึกษาที่ประสงค์ขอรับการประเมินและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน และแนบเอกสาร การสมัครตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ต่อประธานอนุกรรมการระดับจังหวัด

๒.๑.๓ คณะอนุกรรมการพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คณะอนุกรรมการพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๑ (เขตกรุงเทพมหานครกลาง เขตกรุงเทพมหานครเหนือ เขตกรุงเทพมหานครใต้) และพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒ (เขตกรุงเทพมหานครเหนือ เขตกรุงเทพมหานครใต้ เขตกรุงเทพมหานครตะวันออก) ดำเนินการประเมินและคัดเลือก นักเรียน นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์และจัดเรียงลำดับเสนอต่อคณะอนุกรรมการระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร

๒.๑.๔ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด

๑) คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดกรุงเทพมหานคร) ดำเนินการประเมิน และคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน โดยคัดเลือกตามระดับและขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีคะแนนสูงสุดและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ขนาดละ ๑ คน แล้วเสนอผลการประเมิน และคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ให้คณะอนุกรรมการระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่ม จังหวัด ๑ - ๑๒ พิจารณาคัดเลือกต่อไป

๒) คณะอนุกรรมการระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการกลั่นกรองผลการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แล้วเสนอผลการกลั่นกรองให้คณะอนุกรรมการระดับเขตความรับผิดชอบ ของกลุ่มกรุงเทพมหานคร

๒.๑.๕ คณะอนุกรรมการระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการประเมินและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานตามระดับและขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทานและรางวัลชมเชย โดยเรียงลำดับรายชื่อนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับการคัดเลือกลำดับที่ ๑ ถึงลำดับสุดท้าย พร้อมแนบแบบประเมินนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบบสรุปคะแนนผลการประเมินนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานตามประเภทรางวัล และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการดำเนินงาน ตรวจสอบผลการคัดเลือกต่อไป

๒.๑.๖ คณะกรรมการดำเนินงาน ตรวจสอบผลการคัดเลือกนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อรับรางวัลพระราชทาน โดยพิจารณาตามจำนวน รางวัลที่กำหนด แล้วเสนอผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการอำนวยการ เพื่อตัดสินผลการคัดเลือกต่อไป

ในการประเมินนักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการไม่น้อยกว่า ๕ คน และไม่เกิน ๙ คน และให้คณะอนุกรรมการประเมินศึกษาคู่มือ โดยละเอียดและปฏิบัติตามทุกขั้นตอน ในกรณีที่นักเรียน นักศึกษา เข้ารับการประเมินแต่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ระบุให้ชัดเจนว่า นักเรียน นักศึกษาที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ จากแบบรายงาน ก. รายงาน ข. พร.๑ พร.๒ และข้อมูลทั่วไปที่ส่งให้คณะกรรมการดำเนินงาน คัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกัน (ตรวจสอบชื่อ ชื่อสกุล และข้อมูลส่วนอื่นให้ถูกต้องครบถ้วน) ให้จัดส่งให้ครบทุกลำดับ ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๑ ต้องมีข้อมูลพฤติกรรมเด่นกว่าลำดับที่ ๒, ๓ และลำดับอื่น ๆ ในกรณีที่ไม่มีนักเรียน นักศึกษาเข้ารับการประเมิน ให้คณะกรรมการระบุให้ชัดเจนว่า ไม่มีนักศึกษาเข้ารับการประเมิน

๒.๒ แบบรายงานและแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา

ในการดำเนินการประเมินนักเรียน นักศึกษา ใช้แบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ ๑ แบบรายงาน มี ๓ ชุด คือ

๑) ข้อมูลทั่วไป (สถานศึกษาเป็นผู้กรอก)

๒) แบบรายงาน ก. เป็นแบบรายงานตนเองของนักเรียน นักศึกษา (นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้เขียนรายงาน)

๓) แบบรายงาน ข. เป็นแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา (สถานศึกษาเป็นผู้เสนอข้อมูล)

ส่วนที่ ๒ แบบประเมิน มี ๒ ชุด

๑) แบบ พร.๑ เป็นแบบประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา

๒) แบบ พร.๒ เป็นแบบสรุปการประเมินนักเรียน นักศึกษา

๒.๓ การประเมินและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา

คณะอนุกรรมการคัดเลือกระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มกรุงเทพมหานคร และกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ ดำเนินการประเมินนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามแบบประเมิน พร.๑ โดยใช้ข้อมูลในแบบรายงาน ก.และแบบรายงาน ข. เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณา แล้วบันทึกผลสรุปในแบบ พร.๒

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการคัดเลือกจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของนักเรียน นักศึกษา ทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๑) สถานภาพทางการศึกษาและผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้คัดเลือกนักเรียน นักศึกษา ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑ หรือ ข้อ ๒.๒ สำหรับนักเรียน นักศึกษาที่มีผลงานดีเด่นให้พิจารณาจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีทักษะในวิชาชีพ และส่งสำเนาเอกสารที่แสดงผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการพิจารณาในขั้นต่อไป

๒) คุณลักษณะพื้นฐาน

คณะอนุกรรมการระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มกรุงเทพมหานคร และกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ ประเมินนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามแนวทางและขอบเขตคุณลักษณะพื้นฐาน โดยให้คะแนนเป็นระดับคะแนน ๑, ๒, ๓ และ ๔ ตามลำดับ ตามแบบประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (พร.๑) ข้อ ๑

๓) **กิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา** ให้คณะกรรมการระดับสถานศึกษา คัดเลือกนักเรียน นักศึกษา โดยให้นักเรียน นักศึกษาเขียนบรรยายในแบบรายงานตนเอง (แบบรายงาน ก.) ด้วยลายมือของตนเองและสถานศึกษาบรรยายตามแนวทางในการประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นในแบบบันทึก ข้อมูลกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา (แบบรายงาน ข.) เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการระดับเขต ความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร [กรณีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)] พิจารณาให้คะแนน หลักฐานหรือร่องรอยของกิจกรรม หรือผลงานดีเด่นจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสืบค้นพฤติกรรม กิจกรรมหรือผลงานว่าดีเด่นจริงหรือไม่อย่างไร และจะต้องเป็นกิจกรรมหรือผลงานของนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่นั้นที่สะสมต่อเนื่องมาโดยตลอด

คณะกรรมการระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร จะต้องพิจารณาตัดสินและคัดเลือกนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชย โดยให้คณะกรรมการสรุปผลการประเมินนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ในแบบสรุป พร.๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการดำเนินงานพิจารณา

ในการประเมินและคัดเลือกในระดับต่าง ๆ นั้น จะต้องจัดทำแบบประเมิน ดังนี้

ระดับสถานศึกษา ให้จัดทำแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. เพื่อนำเสนอระดับจังหวัด โดยจัดทำดังนี้

๑. สถานศึกษาให้นักเรียน นักศึกษาที่เข้าข่ายรับรางวัลพระราชทานเขียนรายงานตนเอง (แบบรายงาน ก.)
๒. สถานศึกษากรอกข้อมูลทั่วไป และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรมหรือผลงานดีเด่นฯ (แบบรายงาน ข.)

ระดับพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการประเมินและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา อาชีวศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๑ และ พื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒ ให้เสนอผลการคัดเลือกต่อคณะกรรมการ ระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาดำเนินการกลั่นกรองต่อไป

ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ให้ดำเนินการส่งแบบขอรับการประเมินทั้งหมดให้กับ ระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร (ที่ตั้งคือสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งนั้นเป็นประธานอนุกรรมการระดับเขตฯ) ในกรณีนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ และกรุงเทพมหานคร ให้จัดทำแบบประเมิน พร.๑ และสรุป พร.๒ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการดำเนินงาน

★ ★ทุกระดับจะต้องแนบ พร.๑ และสรุป พร.๒ พร้อมหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาของสถานศึกษา (แบบรายงาน ก. และ ข.) ประกอบด้วย ★ ★

๓. สิ่งที่จะประเมินนักเรียน นักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

ในการประเมินนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนั้น คณะกรรมการจะประเมิน ๒ ส่วน คือ
คุณลักษณะพื้นฐาน ๕ องค์ประกอบ และกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ตามแบบ พร.๑)

๑) การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษามี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๑.๑) การศึกษาเล่าเรียน

- (๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา
- (๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
- (๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๑.๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

- (๑) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน
- (๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- (๓) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) สุขภาพอนามัย

- (๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี
- (๒) มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

๑.๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ ได้แก่

- (๑) เป็นพลเมืองดี มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ
- (๒) มีความกตัญญู เสียสละ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- (๓) รู้จักประหยัดอดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- (๔) ความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ
- (๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๑.๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- (๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย
- (๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
- (๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

๒) การประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักศึกษา พิจารณาจาก ๓ ด้าน ได้แก่

- ๒.๑) ความมีคุณประโยชน์
- ๒.๒) ความมีคุณภาพ
- ๒.๓) ความมีคุณธรรมดีงามหรือสร้างสรรค์

๔. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมี ๕ องค์ประกอบ และการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นนั้น ให้ดำเนินการต่อไปนี้

๔.๑ การจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษา

เพื่อให้การประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน ให้นักเรียน นักศึกษา เขียนรายงานด้วยลายมือของตนเอง ในแบบรายงาน ก. และให้สถานศึกษาจัดทำแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา ตามแบบรายงาน ข. ทั้งนี้เพื่อให้คณะทำงานประเมินใช้แบบรายงานทั้ง ๒ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นแนวทางในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรมหรือผลงานที่ดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา

รายการต่าง ๆ ในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. ให้สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ดังนี้

๔.๑.๑ แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักเรียน นักศึกษา)

ให้นักเรียน นักศึกษา เขียนรายงานด้วยลายมือของตนเอง ในแบบรายงาน ก. ประมาณ ๒ – ๓ หน้ากระดาษ โดยระบุสิ่งต่อไปนี้

- ชื่อ นามสกุล ชื่อบิดา และมารดา
- ชื่อสถานศึกษา ชั้นเรียน แผนการเรียน/แผนก/สาขา
- ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน นักศึกษา
- คติประจำใจ ความคาดหวังในอนาคต
- ผลงานหรือกิจกรรมที่ทำแล้วและเกิดภาคภูมิใจมากที่สุด

ฯลฯ

๔.๑.๒ แบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่น)

ให้สถานศึกษาเขียนบรรยายพฤติกรรม ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม หรือ ผลงานดีเด่น ดังนี้

คุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่น	หลักฐานและหรือกรณีตัวอย่าง
นาย/นางสาว.....มีพฤติกรรมดีเด่นที่แสดงออกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นที่ยอมรับและยกย่องจากสังคมแต่ละด้าน ดังนี้	เขียนบรรยายโดยยกกรณีตัวอย่างและหรือเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียน นักศึกษาผู้นี้
๑. คุณลักษณะพื้นฐาน	มีพฤติกรรมดีเด่นที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นที่ยกย่องและได้รับการยอมรับจากเพื่อนครู - อาจารย์ หรือจากชุมชน พร้อมทั้งแนบหลักฐานประกอบ เช่น เกียรติบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารต่าง ๆ คำบอกเล่าของบุคคล ฯลฯ พฤติกรรมดีเด่น
๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน.....	แต่ละด้านจะมีเกณฑ์การพิจารณาหลักฐานหรือร่องรอยประกอบด้านละ ๓ แหล่งข้อมูลเป็นอย่างน้อย
๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน.....	
.....	
๑.๓ สุขภาพอนามัย.....	
๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ.....	
.....	
๑.๕ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม.....	
.....	
๒. กิจกรรม / ผลงานดีเด่น.....	
.....	

คณะกรรมการประเมินจะพิจารณาพฤติกรรมและกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น ของนักเรียน นักศึกษา โดยใช้แบบรายงานตนเองของนักเรียน นักศึกษา (แบบรายงาน ก.) และแบบบันทึกข้อมูลแสดงพฤติกรรมดีเด่น ของนักเรียน นักศึกษา (แบบรายงาน ข.) เป็นพื้นฐานประกอบการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยตามแบบบันทึกข้อมูลนั้น

๔.๒ รายการประเมินและวิธีการประเมิน

การประเมินนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๑) มี ๒ ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะพื้นฐานและด้านกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๒.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษานั้น คณะทำงานประเมินพึงพิจารณาขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษาแต่ละเรื่องให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และการงานในสังคมที่บ้านและที่สถานศึกษา **โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน สถานศึกษา และชุมชน**

คุณลักษณะพื้นฐานที่จะประเมินนักเรียน นักศึกษามี ๕ องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะมีรายการประเมิน ๓ - ๕ รายการ ในการประเมินแต่ละรายการมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนเป็น ๔ ระดับ ดังรายละเอียดของรายการประเมิน คำอธิบายแนวทางการให้ระดับคะแนนแต่ละระดับรวมทั้งวิธีประเมินและแหล่งข้อมูลดังนี้

๑) การศึกษาเล่าเรียน

๑.๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา หมายถึง การสั่งสมองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา มีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนได้ตามเกณฑ์ระดับชั้นมีความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องแคล่ว ถูกต้องชัดเจน มีความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพครบตามหลักสูตรของแต่ละระดับโดยสามารถอธิบายหรือแสดงออกถึงองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน
๓	มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องแคล่ว ถูกต้องชัดเจน มีความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพครบตามหลักสูตรของแต่ละระดับโดยสามารถอธิบายหรือแสดงออกถึงองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ได้เป็นส่วนใหญ่
๒	มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องแคล่ว ถูกต้องชัดเจน มีความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพครบตามหลักสูตรของแต่ละระดับโดยสามารถอธิบายหรือแสดงออกถึงองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ได้ประมาณกึ่งหนึ่ง
๑	อ่าน คิด เขียนและวิเคราะห์ได้แต่ไม่คล่องแคล่ว มีข้อผิดพลาด อธิบายหรือ แสดงออกถึงองค์ความรู้ตามสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้เป็นส่วนน้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. หลักฐานแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน สมุดงาน สมุดแบบฝึกหัด ของนักเรียน นักศึกษา
๓. ประเมินจากผลงานที่ให้นักศึกษาปฏิบัติในขณะสัมภาษณ์ เช่น อ่าน เขียนข้อความ/งาน ที่คณะกรรมการกำหนดให้ทำ

๑.๒) มีความสามารถ...

๑.๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา หมายถึง การมีความสามารถในการสังเกต รวบรวม วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล สามารถประยุกต์ใช้และสร้างองค์ความรู้ กำหนดทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาเป็นคนช่างสังเกต รู้จักค้นคว้าหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	อธิบายขั้นตอนการทำงานโดยการสังเกต เก็บรวบรวมวิเคราะห์และพัฒนาทางเลือกการทำงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องชัดเจน อธิบายแนวทางในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้ชัดเจน สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในปัจจุบัน)
๓	อธิบายขั้นตอนการทำงานโดยการสังเกต เก็บรวบรวมวิเคราะห์และพัฒนาทางเลือกการทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นบ้างเล็กน้อย อธิบายแนวทางในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดตามสถานการณ์เป็นส่วนมาก
๒	อธิบายขั้นตอนการทำงานโดยการสังเกต เก็บรวบรวมวิเคราะห์และพัฒนาทางเลือกการทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ ๆ อธิบายแนวทางในการเลือก ค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้บางส่วน สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดได้บางส่วน
๑	อธิบายขั้นตอนการทำงานได้ไม่ชัดเจนหรือผิดขั้นตอนหรือทำตามคำแนะนำของผู้อื่นเสมอๆ ไม่สามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานและบอกแหล่งข้อมูลไม่ได้ ไม่มีการ วางแผนการทำงาน และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์สมมติได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินจากผลงานตามสภาพจริง
๒. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา ผู้ถูกประเมิน
๓. สัมภาษณ์ครู เพื่อน ๆ ผู้ปกครอง

๑.๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึงการแสดงความมุ่งมั่นพากเพียรพยายามศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา มีความตั้งใจศึกษา ค้นคว้าหาประสบการณ์ เพิ่มพูนทักษะและความชำนาญในการเรียนรู้ และการทำงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อยู่เสมอ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	อธิบายวิธีการและขั้นตอนจากการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏมากกว่า ๓ ชิ้นงาน
๓	อธิบายวิธีการและขั้นตอนจากการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้และประสบการณ์ ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพมีคุณภาพปรากฏ ๓ ชิ้นงาน
๒	อธิบายวิธีการและขั้นตอนจากการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๒ ชิ้นงาน
๑	สามารถอธิบายวิธีการและขั้นตอนจากการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๑ ชิ้นงาน หรือไม่มีชิ้นงาน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์ นักเรียน นักศึกษา ครู ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ รุ่นพี่รุ่นน้อง
๒. ประเมินจากผลงานและแฟ้มสะสมงาน

๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

๒.๑) สามารถตัดสินใจสร้างงาน และวางระบบการทำงาน หมายถึง สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีเหตุผลชัดเจน ถูกต้องและต่อเนื่อง เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน วางแผนปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาจนได้ผลงานที่ดีตามเป้าหมาย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาศึกษารายละเอียดกรอบของงานเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจนสามารถปฏิบัติตามแผนได้ปฏิบัติงานโดยมีหลักฐานการจดบันทึกและตรวจสอบประเมินการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
๓	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นเล็กน้อย
๒	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่
๑	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน ศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการสั่งการและแนะนำจากผู้อื่นทั้งหมด

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา เพื่อน ครู-อาจารย์

๒. ตรวจสอบจากผังการทำงาน (Concept Mapping) การรายงานผลการทำงาน หรือ ชิ้นงาน

๒.๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือร่วมกับกลุ่มได้ หมายถึง การยอมรับความสามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการทำงานกลุ่ม เต็มใจทำงานร่วมกับกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ เพื่อความสำเร็จของผลงานส่วนรวม และสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ด้วยสันติวิธี

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา มีความเต็มใจในการทำงานเป็นกลุ่ม มีสัมพันธภาพที่ดี กับเพื่อนร่วมงาน สามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความยินดีเต็มใจที่จะทำงานเป็นกลุ่ม สามารถสร้างสัมพันธ์อันดีในกลุ่มปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่น ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยเน้นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๓	เข้าทำงานเป็นกลุ่มด้วยความเต็มใจ มีสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่มปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่นในบางครั้ง ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยเน้นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๒	เข้าทำงานตามทีกลุ่มขอความร่วมมือ สามารถปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มได้น้อย ทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ แต่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	การร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถน้อย ให้ความร่วมมือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา ครู และเพื่อน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
๒. ตรวจเอกสารร่องรอยการบันทึกการทำงานกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา

๒.๓) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานโดยประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาเลือกใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ประหยัดและสอดคล้องกับท้องถิ่นนำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี มาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการทำงานได้ เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่น
๓	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่นแต่ได้รับประโยชน์ไม่คุ้มค่า
๒	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานแต่ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นและไม่คุ้มค่า
๑	เลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานไม่เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่น ใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่า

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินผลงานหรือชิ้นงานโครงการที่ได้รับมอบหมายตามสาระการเรียนรู้
๒. ประเมินจากแผนงานของโครงการ
๓. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา เพื่อน ครู ถึงการวางแผนใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

๓) สุขภาพอนามัย มั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และแสดงออกได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

๓.๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี หมายถึง มีร่างกายที่สะอาดและแข็งแรง แต่งกายสะอาด กิริยามารยาทสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่สะอาดแข็งแรงสมบูรณ์ มีความสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกลักษณะอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดีและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
๒	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพแสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้เป็นส่วนใหญ่
๑	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะเป็นบางครั้ง

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์หรือการบันทึกสุขภาพการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงของนักเรียน นักศึกษา
๒. สัมภาษณ์ครู อาจารย์ เพื่อน ๆ
๓. สังเกตพฤติกรรมกรรมการแต่งกาย สุขภาพ กิริยามารยาท และบุคลิกภาพของนักเรียน นักศึกษา

๓.๒) **มีสุขภาพจิตที่ดี** หมายถึง การที่นักเรียน นักศึกษาแสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และแสดงออกได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาแสดงออกถึงความร่าเริงแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนเป็นนิสัย ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปให้เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนเป็นนิสัย
๒	มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	มีความร่าเริงแจ่มใส แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับความมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ความมั่นใจในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
๒. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา ครู-อาจารย์ เพื่อน ผู้ปกครอง
๓. ศึกษาพฤติกรรมจากแบบรายงานพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา

๓.๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสารเสพติด หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รวมทั้งเป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสารเสพติด

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ เช่น การดูแลสุขภาพ การรู้จักรักษาความสะอาด การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การเป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสารเสพติด การทำจิตใจให้เบิกบาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสารเสพติดทั้งปวง เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้
๓	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสารเสพติดทั้งปวง เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
๒	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสารเสพติดทั้งปวง
๑	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสารเสพติดทั้งปวง

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษา
๒. สัมภาษณ์ ครู อาจารย์ เพื่อน ผู้ปกครอง คนงาน ภารโรง
๓. ศึกษารายงานพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา
๔. พิจารณารางวัล เกียรติบัตร หลักฐานการเข้าแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ประกอบ

๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

๔.๑) เป็นพลเมืองดี มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตนตรงต่อความเป็นจริง ทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเอง และผู้อื่น

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การจัดระบบการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมให้เรียบร้อย โดยมุ่งให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมประเพณี อันดีงามเพื่อความ สงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มุ่งเน้น...

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสถาบันการศึกษา และของสังคม เพื่อดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข และมีสัมพันธภาพที่ดีในสังคม

ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่จนบรรลุผล ตามความมุ่งหมาย พากเพียรทำให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน ยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มุ่งปฏิบัติให้สำเร็จด้วยดีทั้งในสถานศึกษา ครอบครัวและสังคม

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	ยึดมั่นประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับและตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุข ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความขยัน อดทน พากเพียร ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พยายามปรับปรุงการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
๓	เต็มใจประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับและตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุขของคนรอบข้าง ศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความขยัน อดทน พากเพียร ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมายโดยไม่ต้องมีใครบังคับ
๒	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาคำมั่นสัญญาปฏิบัติตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อมีคำสั่ง ศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงโดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนและให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น
๑	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อความจำเป็นบังคับเพื่อหวังจะได้ประโยชน์ตอบแทนศึกษาเล่าเรียน ทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยความจำเป็น ทำตามที่คนอื่นทำ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา
๒. สัมภาษณ์ครู อาจารย์ เพื่อน ๆ ผู้ปกครอง
๓. พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ

๔.๒) มีความกตัญญูทวาที เสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความกตัญญูทวาที หมายถึง การปฏิบัติตนในการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจและการทำงานของผู้มีพระคุณ ประพฤติและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนดำรงตนอยู่ในศีลธรรมและเชิดชูชื่อเสียงของหมู่คณะและวงศ์ตระกูล

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา ได้ช่วยเหลือตอบแทนและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ

ความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือสังคม และบุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักยับยั้งอารมณ์ตนเอง

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา ได้ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ สติปัญญา เช่น การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่คนที่ควรให้เมื่อมีโอกาส บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน สังคม รู้จักยับยั้งอารมณ์ ความโลภและความโกรธ หรือเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งกัน เป็นต้น

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	เอาใจใส่ดูแล ช่วยเหลือการงานผู้มีพระคุณอยู่เป็นประจำด้วยความเต็มใจ มุ่งมั่นปฏิบัติงานตามคำสั่งสอนผู้มีพระคุณอยู่เสมอทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ สติปัญญา ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งรู้จักยับยั้งอารมณ์ ละความโกรธ ความเห็นแก่ตัวเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง พยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
๓	พอใจที่ได้ดูแลช่วยเหลือการงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ เต็มใจ ให้ความช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นตามกำลังความสามารถโดยไม่มีใครบังคับ และรู้จักยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง
๒	ดูแลช่วยเหลือการงานผู้มีพระคุณบางโอกาส ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ เมื่อถูกตักเตือนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งได้เป็นบางครั้ง
๑	ดูแลช่วยเหลือการงานตลอดจนปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณด้วยความจำเป็น หรือหวังผลตอบแทนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นบางโอกาส ไม่สามารถยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา
๒. สัมภาษณ์ ครู อาจารย์ เพื่อน
๓. พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ

๔.๓) รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การรู้จักใช้เวลาและทรัพย์สิน ทั้งส่วนตน และส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุดรวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมและพอเพียง

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาใช้เวลา ทรัพย์สินและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักซ่อมแซม บำรุงรักษาเสื้อผ้าเครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด ได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้คนอื่นปฏิบัติตามได้
๓	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่า เป็นแบบอย่างที่ดีให้คนอื่นปฏิบัติตามได้
๒	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรของส่วนตน และส่วนรวมให้เกิดประโยชน์ได้เป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้บ้าง
๑	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรของส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์ได้บ้าง แต่ไม่สามารถเป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ เพื่อน และผู้ปกครอง
๒. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม ของนักศึกษา

๔.๔) มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ

ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีภาวะธรรม ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา ให้ความร่วมมือในการทำงาน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการทำงาน หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ แสดงความรับผิดชอบในการดำเนินงานให้ก้าวหน้า ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับทิศทางการทำงาน กำกับติดตาม และพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วง

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเป็นผู้นำปฏิบัติงาน/กิจกรรมให้ได้ผลดีทั้งในและนอกสถานศึกษา

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงาน ในห้องเรียน ในสถานศึกษาและหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จได้ผลดีเยี่ยมจน เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนนักศึกษาทั่วไป ตลอดจนครูอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา คิดริเริ่มและเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในสถานศึกษาและชุมชนเป็นปกติ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประสานสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจให้คณะผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี
๓	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงาน ในห้องเรียน สถานศึกษาและหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จได้ผลดีเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นประจำ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี เป็นผู้เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและร่วมมือในการทำงานกับคณะผู้ร่วมงานได้อย่างราบรื่นได้รับความสำเร็จด้วยดี
๒	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรมประธานหรือผู้ร่วมงาน ในห้องเรียน และสถานศึกษาได้ผลดีพอใช้ เป็นที่รับทราบของเพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นบางครั้ง เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการทำงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี พอใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเป็นบางครั้ง ได้ผลงานดีพอควร
๑	สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานได้ บ่อยครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยเป็นครั้งคราว ปฏิบัติงานโดยอาศัยความคิดเห็นของตนเอง เป็นส่วนใหญ่ การตัดสินใจไม่อยู่บนพื้นฐานของการเป็นเหตุ เป็นผล

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์ครู อาจารย์ เพื่อน ๆ
๒. พิจารณาคำสั่งแต่งตั้งการเป็นประธาน กรรมการนักเรียน นักศึกษา
๓. พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงาน/กิจกรรมต่าง ๆ

๔.๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

การมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงความสำนึกและความภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมของชาติ

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา สำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทยและแสดงความ จงรักภักดี โดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งที่มีโอกาส

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่เป็นประจำด้วยความมุ่งมั่น ศรัทธา ซินชมยินดีจนเป็นแบบอย่างและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติเช่นนี้ได้
๓	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความศรัทธา ซินชมยินดีจนเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
๒	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความศรัทธา ซินชมยินดี
๑	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงความจงรักภักดีโดยการทำประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา
๒. สัมภาษณ์ ครู อาจารย์ เพื่อน
๓. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
๔. พิจารณาจากภาพกิจกรรมของสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ

๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

๕.๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทยและเหมาะสมกับกาลเทศะ

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา สามารถพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทย คำควบกล้ำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี และเขียนได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับกาลเทศะ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะทั้งหมดจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้
๓	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้เป็นบางครั้ง
๒	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้
๑	พูดและเขียนภาษาไทยไม่ค่อยถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่สละสลวย เข้าใจยากและไม่ค่อยถูกต้องตามกาลเทศะ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา
๒. ให้นักศึกษาอ่านและเขียนเรื่องราวที่กำหนด
๓. พิจารณาจากเกียรติบัตรและรางวัลต่าง ๆ

๕.๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หมายถึง การแสดงความรัก ความหวงแหนและชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตนเองและชาติไทย

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษา แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย คุ่มครอง เผยแพร่ ดูแลศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นไทยและชาติไทย ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่และสืบทอดให้ดำรงอยู่ตลอดไป พร้อมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างกับผู้อื่นได้
๓	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่และรักษาให้ดำรงอยู่ต่อไป
๒	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย พยายามอนุรักษ์ให้ดำรงอยู่ต่อไป
๑	มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทยแต่ไม่ใส่ใจในการดูแลรักษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่สืบไป

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา เพื่อนในห้อง ครู อาจารย์
๒. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากแฟ้มสะสมงาน
๓. ประเมินจากผลงาน / โครงการ
๔. ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน

๕.๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน หมายถึง การรู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และพัฒนาให้ยั่งยืนเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

มุ่งเน้น ให้นักเรียน นักศึกษาเห็นคุณค่าและรู้จักใช้ทรัพยากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ อย่างถนอมรักษาให้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักบูรณะซ่อมแซมหรือปรับเปลี่ยนของใช้เก่า หรือหมดสภาพการใช้งานมาใช้ให้เป็นประโยชน์ใหม่ เพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อมและพัฒนาให้ยั่งยืน

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมและรณรงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
๓	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ร่วมรณรงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ
๒	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในบางโอกาสที่เหมาะสม
๑	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ ตามความจำเป็นและคำแนะนำของผู้อื่น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา
๒. ประเมินผลจากผลงานโครงงาน / กิจกรรม
๓. สัมภาษณ์เพื่อน ครูอาจารย์
๔. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากเอกสารอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมงาน

๔.๒.๒ กิจกรรมหรือ/ผลงานดีเด่นของนักศึกษา (ตามแบบ พร.๑ ข้อ ๒)

กิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา กำหนดขอบเขตของกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม มีความดีงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์ หรือบุคคลทั่วไปทั้งในและนอกสถานศึกษา ในระดับกลุ่ม สถานศึกษา ในชุมชน อำเภอ จังหวัด เขตการศึกษาในระดับประเทศ หรือนานาชาติ มีร่องรอยหลักฐานอย่างชัดเจน

ตัวอย่าง กิจกรรม และผลงานดีเด่น

- กิจกรรม เช่น เป็นประธานนักเรียน นักศึกษา หรือ กรรมการนักเรียน นักศึกษา ประธานชุมนุม ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้นำเยาวชน ยุวเกษตรกร ผู้แทนเยาวชนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ผู้แทนเยาวชนต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น
- ผลงานดีเด่น เป็นผลงานหรือผลผลิตที่เกิดจากความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ งานประดิษฐ์ งานช่างฝีมือ เป็นต้น ที่มีความดีเด่นจนเป็นที่ยอมรับ ได้รับคัดเลือกเข้าประกวดแข่งขันในระดับสถานศึกษา ประเทศ หรือนานาชาติ

การประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา จะพิจารณาจากสิ่งปรากฏ ๓ ประการ คือ ๑) ความมีคุณประโยชน์ ๒) ความมีคุณภาพ ๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์ โดยพิจารณาจากรายละเอียด ดังนี้

๑) ความมีคุณประโยชน์ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้น ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อมและเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการ เพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา ชุมชน จังหวัด เขตการศึกษา ประเทศ หรือนานาประเทศ

๒) ความมีคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้น ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับคัดเลือกส่งเข้าประกวดแข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียงได้รับการยอมรับ และไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อน นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา ชุมชน จังหวัด เขตการศึกษา ประเทศ หรือนานาประเทศ

๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานมีส่วนส่งเสริมจริยธรรมดีงาม เกิดแนวคิดใหม่ สร้างสรรค์ความสามัคคี เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เสริมสร้างประชาธิปไตยส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือของชาติ รวมทั้งเกิดการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่ดีและให้ประโยชน์ต่อชุมชน โดยมีแนวทางการให้ระดับคะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา

การประเมินกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน นักศึกษา มีวิธีพิจารณาดังนี้

๑) ความมีคุณประโยชน์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีกิจกรรมและหรือผลงานก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ได้ผลดีในระดับสูงมาก มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และกลุ่มคนทั่วไปในระดับสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา หรือชุมชน จังหวัด เขตการศึกษาประเทศ หรือนานาประเทศ
๓	มีกิจกรรมและหรือผลงานที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ได้รับผลดีระดับสูง มีร่องรอยหลักฐานชัดเจน เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ครู และกลุ่มคนในระดับสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา ชุมชน จังหวัด หรือเขตการศึกษา
๒	มีกิจกรรมและหรือผลงานที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้าง ความเจริญแก่กิจการเพื่อส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษาได้รับผลดีในระดับพอใช้ มีร่องรอยหลักฐานเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ครู ในระดับสถานศึกษาและในกลุ่มคนขนาดเล็ก หรือในชุมชน
๑	มีกิจกรรมและหรือผลงานที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้าง ความเจริญแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษาได้รับผลดีเพียงเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน นักเรียน นักศึกษา ในระดับสถานศึกษา กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิด

๒) ความมี...

๒) ความมีคุณภาพ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	ปฏิบัติกิจกรรมและหรือมีผลงานประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ แข้มแข็ง มั่นคง ในระดับสูงมาก เป็นแบบอย่างที่ดีหรือสามารถสร้างชื่อเสียงจากการเป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขันได้รับผลสำเร็จในระดับสูงมาก เป็นที่ยอมรับได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษา และบุคคลทั่วไป ในระดับสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษาชุมชน จังหวัด เขตการศึกษาประเทศ หรือนานาชาติ
๓	ปฏิบัติกิจกรรมและหรือมีผลงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในระดับสูง เป็นแบบอย่างที่ดีสามารถสร้างชื่อเสียงจากการเป็นผู้แทน หรือผู้เข้าประกวดได้รับผลสำเร็จในระดับสูง เป็นที่ยอมรับได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อน นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปในระดับสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา ชุมชน จังหวัด เขตการศึกษา หรือประเทศ
๒	ปฏิบัติกิจกรรมและหรือมีผลงานที่ประสบความสำเร็จในระดับพอใช้หรือได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนเข้าประกวด / แข่งขัน ได้รับผลสำเร็จในระดับพอใช้ ได้รับความไว้วางใจในกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ในระดับสถานศึกษา
๑	ปฏิบัติกิจกรรมและหรือมีผลงานที่ประสบความสำเร็จเพียงเล็กน้อย เป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขันในระดับชั้นเรียน หรือสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนใกล้ชิด

๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมและหรือผลงานก่อให้เกิดการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เสริมสร้างประชาธิปไตย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/ของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม มีแนวคิดใหม่เจริญงอกงามได้รับการยอมรับยกย่อง ชมเชยอย่างสูงมากจากกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ ตลอดจนสังคมทั่วไป
๓	กิจกรรมและหรือผลงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี เสริมสร้างประชาธิปไตยศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติรวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมหรือมีแนวคิดใหม่ ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ ตลอดจนสังคมทั่วไป
๒	กิจกรรมและหรือผลงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคีส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติรวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมได้รับการยอมรับพอควรจากนักเรียน นักศึกษา และครูอาจารย์ในสถานศึกษา
๑	กิจกรรมและหรือผลงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคีส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติรวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิด ในระดับชั้นเรียนในสถานศึกษา

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. พิจารณาจากหลักฐาน เอกสารคำสั่งแต่งตั้ง ประกาศนียบัตร รางวัลจากการประกวดการ แข่งขันต่าง ๆ
๒. สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษา ผู้ร่วมงาน / กิจกรรม ครูอาจารย์
๓. วิเคราะห์จากรายงานผลการทำงาน กิจกรรม โครงการ ผลงานต่าง ๆ

๕. การตัดสินผลการคัดเลือกและขั้นตอนการจัดทำคะแนน

๕.๑ การตัดสินผลการคัดเลือก

❖ คณะกรรมการแต่ละระดับ จะต้องตัดสินผลการคัดเลือก พร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบ มาตามขั้นตอนนักเรียน นักศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทานจะต้องมีผลการประเมิน ดังนี้

นักเรียน นักศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทาน จะต้องผ่านเกณฑ์

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๓. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะพื้นฐานกับคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ และได้คะแนนสูงสุด

นักเรียน นักศึกษาที่มีสิทธิ์รับเกียรติบัตรชมเชย

นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ จะได้รับรางวัลชมเชย (มี ๒ รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับเขตความรับผิดชอบของกลุ่มกรุงเทพมหานคร และกลุ่มจังหวัด ๑ - ๑๒ เมื่อผ่านเกณฑ์ ต่อไปนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

นักเรียน นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับเกียรติบัตร

นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือก ตั้งแต่ลำดับที่ ๔ ขึ้นไปจะได้รับเกียรติบัตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับเขตตรวจราชการและ ต้องผ่านเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๕.๒ ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อมีผลการประเมินของกรรมการแต่ละคนแล้ว ให้นำคะแนนของคณะกรรมการมารวม สรุปผลการประเมินในแบบ พร.๑ ดังนี้

- ๑) หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ ๑
- ๒) หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ ๒
- ๓) หาค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน เพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ข้อที่ ๑ โดยนำผลรวมจาก ข้อ ๑) ตั้ง หารด้วย ผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมด กับจำนวนรายการประเมินด้านนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ)
- ๔) หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้ง ๒ ด้าน โดย นำผลรวมของค่าเฉลี่ยด้านที่ ๑ กับด้านที่ ๒ หารด้วย ๒ นำผลจากข้อ ๓ ไปใช้ในการพิจารณาและอภิปราย เพื่อคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา ว่าสมควรเสนอให้เข้ารับรางวัลพระราชทาน หรือสมควรได้รับรางวัลชมเชย โดยใช้เกณฑ์ตามข้อ ๕.๑ และคณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหตุใดนักเรียน นักศึกษา จึงสมควรได้รับรางวัลนั้น

๕.๓ การสรุปการประเมินของนักเรียน นักศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๒)

ให้สรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อนักเรียน นักศึกษา ที่เข้ารับการประเมินว่าเพราะเหตุใดจึงเห็นว่านักเรียน นักศึกษา ที่เสนอมานี้สมควรได้รับรางวัลพระราชทาน หรือรางวัลชมเชย

ตัวอย่าง สรุปรการให้คะแนนของคณะกรรมการในแบบ พร.

สรุปผลการประเมินนายมนัส ใจตรง จากคณะกรรมการ ๕ คน แสดงในตาราง ดังนี้

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔	รวม		
๑. คุณลักษณะพื้นฐาน							
๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน							
(๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา		/	//	//	๑๖	๓.๒๐	
(๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา			/	////	๑๙	๓.๘๐	
(๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน			//	///	๑๘	๓.๖๐	
๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน							
(๑) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้หรือร่วมกับกลุ่มได้			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ			/	////	๑๙	๓.๘๐	
๑.๓ สุขภาพอนามัย							
(๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี			////	/	๑๖	๓.๒๐	
(๒) มีสุขภาพจิตที่ดี			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดจากสารเสพติด				////	๒๐	๔.๐๐	
๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม							
(๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๒) มีความกตัญญูเวที เสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) รู้จักประหยัดคอดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๔) ความเป็นประชาธิปไตยและภาวะผู้นำ			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์				////	๒๐	๔.๐๐	
๑.๕ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม							
(๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย		/	//	//	๑๖	๓.๒๐	
(๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย			/	////	๑๙	๓.๘๐	
(๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน			///	/	๑๖	๓.๒๐	
รวมคะแนนคุณลักษณะพื้นฐาน		๔	๑๐๒	๑๙๖	๓๐๒	๓.๕๕	
๒. กิจกรรม/ผลงานดีเด่น							
๒.๑ ความมีคุณประโยชน์				////	๒๐	๔.๐๐	
๒.๒ ความมีคุณภาพ			///	/	๑๖	๓.๒๐	
๒.๓ ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์			///	//	๑๗	๓.๔๐	
รวมคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น			๒๑	๓๒	๕๓	๓.๕๓	
คะแนนเฉลี่ยรวม	$(๓.๕๕ + ๓.๕๓) \div ๒ = ๓.๕๔$						

วิธีการคิด...

วิธีการคิดคะแนน

จากตาราง มีคณะกรรมการให้คะแนน ๕ คน ตัวอย่างการให้คะแนนด้านที่ ๑ ข้อ ๑.๑ (๑) มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน ตามระดับการศึกษา โดยให้ ๔ คะแนน ๒ คน ให้ ๓ คะแนน ๒ คน และให้ ๒ คะแนน ๑ คน ข้ออื่นๆ ก็ให้คะแนนทำนองเดียวกัน ดังนั้น เมื่อรวมคะแนนของนายมนัส ใจตรง ของด้านที่ ๑ (คุณลักษณะพื้นฐาน) ทุกข้อ จะได้เท่ากับ ๓๐๒ และได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อดังปรากฏในตารางช่องคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ยรวมต่อด้านของด้านที่ ๑ คำนวณได้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนรวมคุณลักษณะพื้นฐาน}}{\text{จำนวนกรรมการ} \times \text{จำนวนข้อรายการประเมิน}} = \frac{302}{5 \times 17}$$

ดังนั้น ค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะพื้นฐาน จึงเท่ากับ ๓.๕๕

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรม/ผลงานดีเด่นได้ก็คิดทำนองเดียวกัน

$$\frac{53}{5 \times 3} = 3.53$$

เมื่อพิจารณาคะแนนของนายมนัส ใจตรง พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐) และคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐) เช่นเดียวกัน เมื่อนำคะแนนด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ มารวมกัน หาค่าเฉลี่ยได้ ๓.๕๓ แสดงว่าผ่านเกณฑ์การรับรางวัลพระราชทาน (เพราะได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๕๐) สรุปได้ว่านายมนัส ใจตรง มีสิทธิ์ได้รับรางวัลพระราชทาน ถ้าเป็นผู้ได้คะแนนสูงที่สุดในกลุ่มผู้แข่งขันเดียวกัน
